

Právní věty – veřejnoprávní smlouvy, opatření obecné povahy

Smlouva o závazku veřejné služby ve veřejné linkové dopravě (§ 19 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě) je veřejnoprávní smlouvou, neboť zakládá práva a povinnosti v oblasti veřejného práva (§ 159 odst. 1 správního řádu z roku 2004); jde přitom o smlouvu subordinační (§ 161 odst. 1 správního řádu z roku 2004), a vztahy jí spravované tak mohou být upraveny i autoritativním rozhodnutím správního orgánu [čl. 1 odst. 5 nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 o postupu členských států ohledně závazků vyplývajících z pojmu veřejné služby v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách]. Spory z této smlouvy přísluší rozhodovat správnímu orgánu [§ 169 odst. 1 písm. d) správního řádu z roku 2004]. Podle usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 31/2007-82

Odtazeni motorového vozidla z místní komunikace Správou služeb městské policie a jeho umístění na střežené parkoviště není opatřením obecné povahy. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2007, čj. 2 Ao 1/2007-65

Kanalizační řád vydaný podle zákona o vodovodech a kanalizacích, není opatřením obecné povahy, když ve smyslu negativní definice opatření obecné povahy obsažené v § 171 správního řádu z roku 2004 nevydává kanalizační řád „správní orgán“, ani žádnému správnímu orgánu žádný zvláštní zákon neukládá kanalizační řád vydat. Schválení kanalizačního řádu rozhodnutím vodoprávního úřadu vydaným podle § 14 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích nespĺňuje s ohledem na formální pojetí opatření obecné povahy tak, jak jej podal rozšířený senát NSS v rozhodnutí č. 1276/2007 Sb. NSS, další základní pojmový znak opatření obecné povahy, který je dán § 171 správního řádu z roku 2004, podle něhož opatření obecné povahy není právním předpisem ani rozhodnutím. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2008, čj. 1 Ao 1/2008-46

Při stanovení takové místní úpravy provozu na pozemních komunikacích, která zakládá pro účastníky provozu odlišné povinnosti, než by měli podle obecné zákonné úpravy provozu na pozemních komunikacích, je od 1. 4. 2008 (tj. po zrušení § 129 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, z něhož plynulo, že se na proces tohoto ustanovení nevztahoval správní řád) správní orgán povinen postupovat podle části šesté správního řádu z roku 2004 upravující vydávání opatření obecné povahy. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2009, čj. 2 Ao 3/2008-100

Obecně závazná vyhláška, kterou byla vymezena závazná část územního plánu, schválená do účinnosti stavebního zákona z roku 2006, je opatřením obecné povahy ve smyslu § 171 správního řádu z roku 2004, a podléhá tak soudnímu přezkumu v řízení podle § 101a soudního řádu správního. Odmítnutí jejího přezkumu v tomto řízení pro nedostatek pravomoci představuje porušení práva účastníka řízení na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny. Podle nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 14/07

I. Opatření obecné povahy je správním aktem s konkrétně určeným předmětem (vztahuje se tedy k určité konkrétní situaci) a s obecně vymezeným okruhem adresátů. Je-li určitý akt pouze formálně označen jako opatření obecné povahy, avšak z materiálního hlediska nespĺňuje jeho pojmové znaky (konkrétnost předmětu, obecnost adresátů), Nejvyšší správní soud jej k námitce navrhovatele zruší (§ 101d odst. 2 s. ř. s.).

II. Opatření obecné povahy nemůže nahrazovat podzákonnou normotvorbu ani nad rámec zákona stanovovat nové povinnosti; slouží toliko ke konkretizaci již existujících povinností, vyplývajících ze zákona, a nikoliv k ukládání nových povinností, které zákon neobsahuje.

III. Algoritmus soudního přezkumu opatření obecné povahy (§ 101d odst. 1 a 2 s. ř. s.) spočívá v pěti krocích; za první, v přezkumu pravomoci správního orgánu vydat opatření obecné povahy; za druhé, v přezkumu otázky, zda správní orgán při vydávání opatření obecné povahy nepřekročil meze zákonem vymezené působnosti (jednání ultra vires); za třetí, v přezkumu otázky, zda opatření obecné povahy bylo vydáno zákonem stanoveným postupem; za čtvrté, v přezkumu obsahu opatření obecné povahy z hlediska rozporu opatření obecné povahy (nebo jeho části) se zákonem (materiální kritérium); za páté, v přezkumu obsahu vydaného opatření obecné povahy z hlediska jeho proporcionality.

IV. Ustanovení § 34 odst. 4 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, zmocňuje Český telekomunikační úřad pouze ke stanovení technických a organizačních podmínek realizace přenositelnosti telefonních čísel, a nikoliv ke stanovení právních následků přenesení čísla v podobě zániku závazkového právního vztahu mezi účastníkem a opouštěným operátorem.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, čj. 1 Ao 1/2005-98